

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12**เรื่อง****ภาษีเงินได้****คำแถลงการณ์**

มาตรฐานฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นการแก้ไขของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคมพ.ศ. 2551 (IAS No. 12 Income Taxes (Bound volume 2009))

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
บทนำ	บทนำ 1-บทนำ 14
วัตถุประสงค์	
ขอบเขต	1-4
คำนิยาม	5-11
ฐานภาษี	7-11
การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้และสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	12-14
การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและสินทรัพย์ภาษีเงินได้	15-45
รอการตัดบัญชี	
ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	15-23
การรวมธุรกิจ	19
สินทรัพย์ที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม	20
ค่าความนิยม	21-21ข
การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรก	22-23
ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี	24-33
ค่าความนิยม	32ก
การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรก	33
ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้	34-36
การนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มาประเมินใหม่	37
เงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า	38-45
การวัดมูลค่า	46-56
การรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	57-68ค
รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	58-60
รายการที่รับรู้นอกกำไรหรือขาดทุน	61ก-65ก
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรวมธุรกิจ	66-68

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากรายการที่จ่าย โดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	68ก-68ค
การแสดงรายการ	71-78
สินทรัพย์ภาษีเงินได้และหนี้สินภาษีเงินได้	71-76
การหักกลับ	71-76
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	77-78
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจาก กิจกรรมตามปกติ	77
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้ต่างประเทศ รอการตัดบัญชี	78
การเปิดเผยข้อมูล	79-88
วันที่ปฏิบัติ	89
ภาคผนวก	
ก. ตัวอย่างของผลแตกต่างชั่วคราว	
ข. การแสดงการคำนวณและการนำเสนอข้อมูล	

บทนำ

บทนำ 1. บทนำนี้ไม่ใช่

บทนำ 2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นวิธีหนี้สินตามงบแสดงฐานะทางการเงินให้ความสำคัญกับผลแตกต่างชั่วคราวผลแตกต่างชั่วคราวหมายถึงผลแตกต่างระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้นในงบแสดงฐานะทางการเงินทั้งนี้ฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินหมายถึงมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่วัดมูลค่าตามกฎหมายภาษีอากรผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

ผู้ลงทุน

ข. การตีราคาสินทรัพย์ใหม่และไม่มีรายการปรับปรุงทางภาษีเกิดขึ้น

ค. สินทรัพย์หรือหนี้สินที่ระบุได้ซึ่งได้มาจากการรวมธุรกิจโดยทั่วไปปรับตามมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ(เมื่อมีการประกาศใช้) แต่ไม่มีรายการปรับปรุงทางภาษี

นอกจากนี้ยังมีผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นเมื่อ

ก. มีการวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินของกิจการ โดยใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานแต่กำไรหรือขาดทุนทางภาษี (และฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงิน) ใช้สกุลเงินที่แตกต่าง

ข. มีการปรับมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่องการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรงหรือ

ค. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแตกต่างจากฐานภาษีเมื่อเริ่มแรก

บทนำ 3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขบางประการ) เมื่อมีผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นทุกครั้งโดยมีข้อยกเว้นดังที่กล่าวต่อไป

บทนำ 4. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงิน

ได้รอกการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์ได้หากกิจการเคยมีขาดทุนทางภาษีในอดีตกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีได้เพียงเท่าที่มีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีมากพอหรือมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือว่าการจะมีกำไรที่ต้องเสียภาษีมากพอ

บทนำ 5. ข้อยกเว้นที่กล่าวถึงในบทนำ 3 คือมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกิดจากสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มูลค่าตามบัญชีที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแตกต่างจากฐานภาษีเมื่อเริ่มแรกเพราะสถานการณ์ดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลแตกต่างทางระยะเวลาจึงไม่ทำให้เกิดสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

บทนำ 6. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกิดจากกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรรของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม (รวมถึงที่เกิดจากผลสะสมของการแปลงค่างบการเงินที่เกี่ยวข้อง) หรือการจัดสรรกำไรที่ไม่ทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้ในกรณีต่อไปนี้

6.1 บริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้าสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวและ

6.2 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าผลแตกต่างชั่วคราวจะไม่กลับรายการในอนาคตอันใกล้ข้อห้ามดังกล่าวทำให้กิจการมิได้รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยผลรวมของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้อง

บทนำ 7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี (ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ความเป็นไปได้ในการรับรู้) หรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีโดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกำหนดมูลค่าของค่าความนิยมหรือการรับรู้ผลกำไรจากการต่อรองราคาซื้อธุรกิจอย่างไรก็ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก

บทนำ 8. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่

บทนำ 9. ผลกระทบทางภาษีที่เกิดขึ้นภายหลังจากการได้ประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินบางรายการอาจขึ้นอยู่กับลักษณะของการได้ประโยชน์หรือการจ่ายชำระเช่น

9.1 ในบางประเทศอัตราภาษีที่คิดจากผลกำไรจากการขายสินทรัพย์เสียภาษีต่างจากกำไรทางภาษี

9.2 ในบางประเทศจำนวนที่ใช้หักภาษีได้จากขายสินทรัพย์มีจำนวนมากกว่าจำนวนที่อาจใช้หักภาษีในรูปค่าเสื่อมราคา

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้วัดมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีตามผลกระทบทางภาษีที่เกิดขึ้นภายหลังตามลักษณะที่กิจการคาดว่าจะได้ประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือการจ่ายชำระจากมูลค่าตามบัญชีของหนี้สิน

บทนำ 10. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้กิจการคิดลดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้) ซึ่งไม่อนุญาตให้คิดลดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีในที่เกิดจากการรวมธุรกิจ

บทนำ 11. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการที่แยกแยะรายการสินทรัพย์และหนี้สินเป็นรายการที่หมุนเวียนกับไม่หมุนเวียนต้องไม่จัดประเภทสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน

บทนำ 12. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีข้อกำหนดที่เข้มงวดขึ้นเกี่ยวกับการหักกลบสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีโดยอ้างอิงตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

บทนำ 13. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยคำอธิบายตามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสองรูปแบบดังต่อไปนี้

13.1 การกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้หรือ

13.2 การกระทบยอดระหว่างอัตราภาษีที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยกับอัตราภาษีที่ใช้ นอกจากนี้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ยังกำหนดให้กิจการต้องอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีที่ใช้โดยเปรียบเทียบกับรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

บทนำ 14. ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้รวมถึง

14.1 ผลแตกต่างชั่วคราวแต่ละประเภทขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้และเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้

14.1.1 มูลค่าของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีที่รับรู้และ

14.1.2 มูลค่าของรายได้ภาษีเงินได้หรือการตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือการตัดบัญชีที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนหากมูลค่าดังกล่าวไม่ปรากฏ

อย่างชัดเจนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าที่รับรู้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน

- 14.2 ค่าใช้จ่ายทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ยกเลิกดังนี้
 - 14.2.1 กำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิกและ
 - 14.2.2 กำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมปกติของการดำเนินงานที่ยกเลิก
- 14.3 มูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและลักษณะของหลักฐานที่ใช้สนับสนุนการรับรู้เมื่อ
 - 14.3.1 การใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีขึ้นอยู่กับกำไรทางภาษีในอนาคตที่เกินกว่ากำไรที่เกิดจากการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวทางภาษีที่มีอยู่ และ
 - 14.3.2 กิจกรรมประสพปัญหาขาดทุนในงวดปัจจุบันหรืองวดก่อนตามกฎหมายภาษีอากรซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยย่อหน้าที่ 1 ถึง 89 ทุกย่อหน้ามีความสำคัญเท่ากันและมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องอ่านโดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแม่บทการบัญชีในกรณีที่ไม่ได้ให้แนวปฏิบัติในการเลือกและการใช้ นโยบายการบัญชีให้กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่องนโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

วัตถุประสงค์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับภาษีเงินได้ประเด็นหลักของการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้อยู่ที่การรับรู้ผลกระทบทางภาษีทั้งในงวดปัจจุบันและอนาคตจาก

- ก. การได้รับประโยชน์ในอนาคตซึ่งมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และการจ่ายชำระในอนาคตซึ่งมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ และ
- ข. รายการและเหตุการณ์อื่นของงวดปัจจุบันที่รับรู้ในงบการเงินของกิจการ

หลักการพื้นฐานของการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินคือกิจการจะต้องคาดว่าตนจะได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือจะต้องจ่ายชำระมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือการชำระหนี้สินดังกล่าวจะมีผลทำให้กิจการชำระภาษีเพิ่มขึ้น(หรือลดลง) ในอนาคตเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่รายการนั้นไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางภาษีกิจการจะต้องบันทึกหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี) โดยมีข้อยกเว้นบางประการ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีของรายการและเหตุการณ์อื่นในลักษณะเดียวกันกับที่บันทึกรายการและเหตุการณ์อื่นนั้นดังนั้นหากกิจการรับรู้รายการและเหตุการณ์อื่นในกำไรหรือขาดทุนกิจการก็ต้องรับรู้ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องในกำไรหรือขาดทุนด้วยเช่นกันส่วนรายการที่รับรู้ตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการต้องบันทึกรายการภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการนั้นในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรงเช่นกันในทำนองเดียวกันการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรวมธุรกิจจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของค่าความนิยมหรือจำนวนผลกำไรที่รับรู้จากการต่อรองราคาซื้อธุรกิจ

นอกจากนี้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ยังกำหนดเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้การแสดงรายการภาษีเงินได้ในงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้

ขอบเขต

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับวิธีการบัญชีสำหรับภาษีเงินได้
2. ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ภาษีเงินได้หมายถึงภาษีทั้งหลายของกิจการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่คำนวณจากกำไรทางภาษีรวมทั้งภาษีซึ่งบริษัทย่อยบริษัทร่วมและการร่วมค้าต้องจ่ายเนื่องจากการจำหน่ายเงินกำไรให้แก่กิจการที่เสนอรายงานเช่นภาษีหักที่จ่าย
3. ย่อหน้านี้ไม่ใช่
4. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดวิธีการบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล) หรือเครดิตภาษีจากการลงทุนอย่างไรก็ดี มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดวิธีการบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดจากเงินอุดหนุนหรือเครดิตภาษีจากการลงทุนดังกล่าว

คำนิยาม

5. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

กำไรทางบัญชี	หมายถึง	กำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดก่อนหักค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้
กำไร (ขาดทุน) ทางภาษี	หมายถึง	กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวดซึ่งคำนวณตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีเพื่อใช้คำนวณภาษีเงินได้ที่ต้องชำระ (หรือได้รับคืน)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	หมายถึง	ผลรวมของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ใช้ในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด
ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	หมายถึง	จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระหรือสามารถขอคืนได้ซึ่งเกิดจากกำไร (ขาดทุน) ทางภาษีสำหรับงวด
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	หมายถึง	จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการต้องจ่ายในอนาคตซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี

สินทรัพย์ที่มีเงินได้รอการตัดบัญชี

หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการ
สามารถขอคืนได้ในอนาคตซึ่งเกิดจาก

ก. ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี

ข. ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้จ่ายไป

ค. เครดิตภาษีที่ยังไม่ได้จ่ายไป

ผลแตกต่างชั่วคราว

หมายถึง

ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของ
สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดง
ฐานะทางการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์
และหนี้สินนั้น ผลแตกต่างชั่วคราวอาจ
จัดเป็นประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี
หมายถึงผลแตกต่างชั่วคราวที่กิจการ
ต้องนำไปรวมเป็นรายได้ในการ
คำนวณกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี
สำหรับงวดอนาคตเมื่อกิจการได้รับ
ประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของ
สินทรัพย์หรือจ่ายชำระมูลค่าตาม
บัญชีของหนี้สิน

ข. ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี
หมายถึงผลแตกต่างชั่วคราวที่กิจการ
สามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการ
คำนวณกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี
สำหรับงวดอนาคตเมื่อกิจการได้รับ
ประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของ
สินทรัพย์หรือจ่ายชำระมูลค่าตาม
บัญชีของหนี้สิน

ฐานภาษีของสินทรัพย์หรือ
หนี้สิน

หมายถึง

มูลค่าของทรัพย์สินหรือหนี้สินทางภาษีอากร

6. ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ฐานภาษี

7. ฐานภาษีของสินทรัพย์หมายถึงมูลค่าของสินทรัพย์ที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีจากมูลค่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ต้องเสียภาษีเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นแต่หากประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้รับไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ฐานภาษีของสินทรัพย์จะเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

ตัวอย่างการพิจารณาฐานภาษีของสินทรัพย์

1. เครื่องจักรราคาทุน 100 หักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันเป็นจำนวน 30 มีต้นทุนคงเหลือ 70 ซึ่งจะถูกหักออกในรอบบัญชีต่อไปในรูปของค่าเสื่อมราคาหรือจากการถือเป็นต้นทุนเมื่อจำหน่ายเครื่องจักรรายได้ที่เกิดจากการใช้เครื่องจักรและกำไรจากการจำหน่ายเครื่องจักรต้องนำมาเสียภาษีส่วนผลขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องจักรสามารถหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ดังนั้นฐานภาษีของเครื่องจักรคือ 70
2. ดอกเบี้ยค้างรับมีมูลค่าตามบัญชี 100 หากรายได้ดอกเบี้ยเสียภาษีเงินได้ตามเกณฑ์เงินสด ฐานภาษีสำหรับดอกเบี้ยค้างรับจะเท่ากับศูนย์ (สำหรับประเทศไทยรายได้ที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยจะคำนวณภาษีตามเกณฑ์สิทธิซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี)
3. ลูกหนี้การค้ามีมูลค่าตามบัญชี 100 รายได้ที่เกี่ยวข้องรวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนทางภาษีแล้วดังนั้นฐานภาษีของลูกหนี้การค้าจึงเท่ากับ 100
4. เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยมีมูลค่าตามบัญชี 100 เงินปันผลดังกล่าวไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษี (ตามกฎหมายไทยจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีหากเป็นไปตามมาตรา 65 ทวิ (10) แห่งประมวลรัษฎากร) ทั้งนี้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวสามารถนำมาหักจากประโยชน์เชิงเศรษฐกิจได้ทั้งจำนวนดังนั้นฐานภาษีสำหรับเงินปันผลค้างรับจึงเท่ากับ 100
5. ลูกหนี้เงินกู้ยืมมีมูลค่าตามบัญชี 100 การจ่ายคืนเงินกู้ไม่มีผลกระทบต่อภาษีเงินได้ดังนั้นฐานภาษีสำหรับเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ 100

8. ฐานภาษีของหนี้สินหมายถึงมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินหักด้วยมูลค่าของหนี้สินที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอนาคตในกรณีของรายได้รับล่วงหน้าฐานภาษีของหนี้สินคือมูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต

ตัวอย่างการพิจารณาฐานภาษีของหนี้สิน

1. ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายมีมูลค่าตามบัญชี 100 หากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องถือเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีตามเกณฑ์เงินสดฐานภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจะเท่ากับศูนย์ (สำหรับประเทศไทย ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจะคำนวณภาษีตามเกณฑ์สิทธิซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี)
2. ดอกเบี้ยรับล่วงหน้ามีมูลค่าตามบัญชี 100 หากรายได้ที่เกี่ยวข้องต้องเสียภาษีเงินได้ตามเกณฑ์เงินสดฐานภาษีสำหรับดอกเบี้ยรับล่วงหน้าจะเท่ากับศูนย์ (สำหรับประเทศไทย รายได้ที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยจะคำนวณภาษีตามเกณฑ์สิทธิซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี)
3. ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายมีมูลค่าตามบัญชี 100 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องได้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีแล้วฐานภาษีของค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจะเท่ากับ 100
4. เบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มค้างจ่ายมีมูลค่าตามบัญชี 100 เบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มไม่สามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี (เฉพาะเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับภาษีสรรพากร) ดังนั้นฐานภาษีสำหรับเบี้ยปรับและเงินเพิ่มค้างจ่ายจึงเท่ากับ 100
5. เจ้าหนี้เงินกู้ยืมมีมูลค่าตามบัญชี 100 การจ่ายคืนเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษีดังนั้นฐานภาษีสำหรับเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ 100

9. รายการบางรายการอาจมีฐานภาษีได้ถึงแม้ว่ารายการนั้นจะไม่ได้รับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะทางการเงินเช่นต้นทุนวิจัยซึ่งกิจการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดบัญชีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้นแต่ยังไม่สามารถนำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไร(ขาดทุน) ทางภาษีจนกว่าจะถึงงวดถัดไปผลแตกต่างระหว่างฐานภาษีของต้นทุนวิจัย (คือจำนวนที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นรายจ่ายในอนาคตได้) กับมูลค่าตามบัญชีซึ่งในที่นี้เท่ากับศูนย์ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีซึ่งก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
10. ในกรณีที่ฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินไม่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนกิจการควรใช้หลักการ พื้นฐานซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้คือกิจการจะรับรู้หนี้สิน (หรือสินทรัพย์) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็ต่อเมื่อการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือ

การชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินส่งผลให้กิจการต้องจ่ายภาษีเงินได้ในอนาคตเพิ่มขึ้น (หรือลดลง)จากจำนวนภาษีที่ต้องจ่ายหากการรับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือการชำระหนี้สินนั้นไม่มีผลกระทบทางภาษีเว้นแต่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่นดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในย่อหน้าที่ 52

11. สำหรับงบการเงินรวมผลแตกต่างชั่วคราวคำนวณได้โดยการเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินจากงบการเงินรวมกับฐานภาษีที่เหมาะสมซึ่งฐานภาษีนี้อ้างอิงจากแบบแสดงรายการเสียภาษีรวมสำหรับประเทศที่อนุญาตให้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีรวมได้ในบางประเทศฐานภาษีอาจอ้างอิงจากแบบแสดงรายการภาษีของแต่ละกิจการในกลุ่มกิจการ

การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้และสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

12. ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันสำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สินแต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์
13. ผลประโยชน์ที่เกิดจากขาดทุนทางภาษีซึ่งกิจการสามารถนำกลับไปลดภาษีเงินได้ปัจจุบันในงวดก่อนได้ต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์ (กรณีนี้ยังไม่มีในประเทศไทย)
14. เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อนกิจการควรรับรู้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ดังกล่าวและผลประโยชน์นั้นสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี

15. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการยกเว้นกรณีที่หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นเกิดจาก

15.1 การรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรกหรือ

15.2 การรับรู้เมื่อเริ่มแรกซึ่งสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากรายการ

15.2.1 ไม่ใช่การรวมธุรกิจและ

15.2.2 ไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี ณ วันที่เกิดรายการนั้น

อย่างไรก็ตามสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมรวมถึงส่วนได้เสียในการร่วมค้ากิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 39

16. หลักการพื้นฐานของการรับรู้สินทรัพย์คือกิจการจะได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในรูปของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะไหลเข้าสู่กิจการในอนาคตในกรณีที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีของสินทรัพย์มูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ต้องเสียภาษีสูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษีผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีและภาระที่กิจการจะต้องจ่ายภาษีเงินได้ในอนาคตจากการนี้ก็คือหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ซึ่งมูลค่าตามบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีที่เกี่ยวข้องนั้นจะทำให้กิจการมีกำไรทางภาษีผลดังกล่าวทำให้เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไปในรูปของการจ่ายภาษีเงินได้ดังนั้นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงกำหนดให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกรายการยกเว้นกรณีที่อยู่ภายใต้ข้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 15 และ 39

ตัวอย่างการพิจารณาผลแตกต่างชั่วคราว

สินทรัพย์ราคาทุน 150 มีมูลค่าตามบัญชี 100 ค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษี 90 และอัตราร้อยละ 25 ฐานภาษีของสินทรัพย์คือ 60 (ต้นทุน 150 หักค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษี 90) ในการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีมูลค่าตามบัญชีเท่ากับ 100 กิจการต้องมีรายได้ที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ 100 ในขณะที่สามารถหักค่าเสื่อมราคาทางภาษีได้อีกเพียง 60 ดังนั้นกิจการจะต้องจ่ายภาษีเงินได้เท่ากับ 10 (40 x 25%) เมื่อได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชี 100 กับฐานภาษี 60 ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี 40 กรณีนี้กิจการจึงต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวน 10 (40 x 25%) ซึ่งแสดงถึงภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายในอนาคตเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์

17. ผลแตกต่างชั่วคราวบางรายการเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่งในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่งผลแตกต่างชั่วคราวในลักษณะนี้โดยมากเรียกว่าผลแตกต่างทางระยะเวลาผลแตกต่างชั่วคราวตามตัวอย่างต่อไปนี้จะจัดเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีซึ่งมีผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

- 17.1 กิจการนำรายได้ดอกเบี้ยรับไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา แต่ในบางประเทศกำหนดให้นำรายได้ดอกเบี้ยรับไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีเงินได้ เมื่อได้รับเงินสดในกรณีนี้ฐานภาษีของดอกเบี้ยข้างรับที่รับรู้ในงบแสดงฐานะทางการเงินจะมีค่าเป็นศูนย์เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยรับจะไม่ถือเป็นกำไรทางภาษี จนกว่ากิจการจะได้รับเงินสด
- 17.2 มูลค่าค่าเสื่อมราคาที่ใช้ในการคำนวณกำไร (ขาดทุน) ทางภาษีอาจแตกต่างจากมูลค่าค่าเสื่อมราคาที่ใช้ในการคำนวณกำไรทางบัญชีผลแตกต่างชั่วคราวในกรณีนี้จะเท่ากับผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์กับฐานภาษีของสินทรัพย์ซึ่งฐานภาษีคำนวณจากราคาทุนเดิมของสินทรัพย์หักด้วยจำนวนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของสินทรัพย์ที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักในการคำนวณกำไรทางภาษีสำหรับงวดปัจจุบันและงวดก่อนได้หากค่าเสื่อมราคาทางภาษีมากกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชีจะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและกิจการต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหากค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชีจะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
- 17.3 กิจการอาจบันทึกต้นทุนในการพัฒนาเป็นสินทรัพย์และทยอยตัดจำหน่ายในงวดอนาคตเพื่อนำไปคำนวณกำไรทางบัญชีแต่นำต้นทุนในการพัฒนาทั้งหมดไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในงวดบัญชีที่เกิดรายการในกรณีนี้ต้นทุนในการพัฒนามีฐานภาษีเท่ากับศูนย์เนื่องจากได้หักจากกำไรทางภาษีทั้งจำนวนแล้วผลแตกต่างชั่วคราวจึงเท่ากับผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของต้นทุนในการพัฒนากับฐานภาษี (โดยฐานภาษีมียุทธศาสตร์)
18. ผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้
- 18.1 ต้นทุนในการรวมธุรกิจได้ปันส่วนให้กับสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่ระบุได้ตามมูลค่ายุติธรรมแต่ไม่มีรายการปรับปรุงทางภาษี (ดูย่อหน้าที่ 19)
- 18.2 กิจการตีราคาสินทรัพย์ใหม่แต่ไม่มีรายการปรับปรุงทางภาษี (ดูย่อหน้าที่ 20)
- 18.3 กิจการมีค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจ (ดูย่อหน้าที่ 21 และ 32)
- 18.4 ฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแตกต่างจากมูลค่าตามบัญชีเมื่อเริ่มแรกตัวอย่างเช่นกรณีที่กิจการได้รับประโยชน์จากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลซึ่งเป็นรายการสินทรัพย์ทางบัญชีแต่ผลประโยชน์ที่ได้ไม่ต้องเสียภาษี (ดูย่อหน้าที่ 22 และ 33) หรือ

- 18.5 มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมหรือส่วนได้เสียในการร่วมค้าแตกต่างจากฐานภาษีของเงินลงทุนหรือส่วนได้เสียนั้น (ดูย่อหน้าที่ 38-45)

การรวมธุรกิจ

19. ด้วยข้อยกเว้นที่จำกัดสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาที่ระบุได้จากการรวมธุรกิจถูกรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมณวันที่ซื้อกรณีนี้ผลแตกต่างชั่วคราวจะเกิดขึ้นหากฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวไม่ได้รับผลกระทบจากการรวมธุรกิจหรือได้รับผลกระทบที่แตกต่างเช่นหากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรมแต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมตามบัญชีของเจ้าของเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของค่าความนิยม (ดูย่อหน้าที่ 66)

สินทรัพย์ที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม

20. มาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับอนุญาตหรือกำหนดให้กิจการแสดงมูลค่าสินทรัพย์บางประเภทด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือให้ตีราคาสินทรัพย์ใหม่ได้เช่นมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2552) เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 เรื่องการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2552) เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในบางประเทศการตีราคาหรือการปรับปรุงราคาสินทรัพย์ให้เป็นมูลค่ายุติธรรมจะส่งผลกระทบต่อกำไร (หรือขาดทุน) ทางภาษีสำหรับงวดปัจจุบันทำให้ต้องมีการปรับปรุงฐานภาษีของสินทรัพย์ใหม่จึงทำให้ไม่เกิดผลแตกต่างชั่วคราวสำหรับประเทศอื่นๆการตีราคาหรือการปรับปรุงราคาสินทรัพย์ไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรทางภาษีในงวดที่ตีราคาหรือปรับปรุงราคาสินทรัพย์ในกรณีนี้กิจการจึงไม่ต้องปรับปรุงฐานภาษีของสินทรัพย์อย่างไรก็ตามการได้รับประโยชน์ตามมูลค่าตามบัญชีจะส่งผลทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ต้องเสียภาษีต่อกิจการและจำนวนที่นำมาหักเป็นรายจ่ายทางภาษีได้จะแตกต่างจากมูลค่าที่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจดังนั้นผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่กับฐานภาษีถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวซึ่งจะต้องรับรู้เป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

- 20.1 กิจการไม่มีความตั้งใจที่จะจำหน่ายสินทรัพย์ในกรณีนี้กิจการจะได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีที่ดีใหม่ของสินทรัพย์โดยการใช้สินทรัพย์ซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้ทางภาษีที่สูงกว่าค่าเสื่อมราคาที่ถูกหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นรายจ่ายในงวดอนาคตหรือ
- 20.2 กิจการสามารถชะลอการจ่ายภาษีเงินได้ของกำไรฝ่ายทุนออกไปหากนำเงินที่ได้จากการขายไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันสำหรับกรณีนี้กิจการยังคงมีภาระภาษีเงินได้เมื่อกิจการขายสินทรัพย์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงนั้นไปหรือนำสินทรัพย์ดังกล่าวไปใช้

ค่าความนิยม

21. ค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจคือมูลค่าตามย่อหน้าที่ 21.1 ที่สูงกว่ามูลค่าตามย่อหน้าที่ 21.2 ดังต่อไปนี้
- 21.1 ผลรวมของ
- 21.1.1 สิ่งตอบแทนจากการโอนซึ่งเป็นไปตามการโอนให้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้) ซึ่งปกติรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมณวันที่ซื้อธุรกิจ
- 21.1.2 มูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในกิจการของผู้ถูกซื้อที่รับรู้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้) และ
- 21.1.3 มูลค่ายุติธรรมณวันที่ซื้อธุรกิจตามสัดส่วนความเป็นเจ้าของในผู้ถูกซื้อที่ถือโดยผู้ซื้อไว้ก่อนแล้วในการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จเป็นขั้นๆ
- 21.2 มูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่ระบุได้ณวันที่ซื้อธุรกิจที่วัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้)

หน่วยงานจัดเก็บภาษีอากรหลายแห่งไม่อนุญาตให้นำส่วนที่ลดลงของค่าความนิยมมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิทางภาษี (รวมทั้งกรณีประเทศไทย) นอกจากนี้ในประเทศดังกล่าวราคาทุนของค่าความนิยมถือเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้เมื่อบริษัทย่อยจำหน่ายธุรกิจนั้นออกไปในกรณีนี้ค่าความนิยมจะมีฐานภาษีเป็นศูนย์และผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมกับฐานภาษีซึ่งเท่ากับศูนย์ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีอย่างไรก็ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้

รอกการตัดบัญชีที่เป็นผลจากกรณีดังกล่าวเนื่องจากค่าความนิยมเป็นเพียงมูลค่าคงเหลือ (จากผลต่างของต้นทุนการซื้อกับมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที่ซื้อ) และหากมีการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจะทำให้มูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมเพิ่มขึ้น

21ก. การลดลงในภายหลังของหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่ไม่ได้รับรู้เนื่องจากเกิดจากค่าความนิยมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกถือว่าเป็นผลจากการรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยเช่นกันดังนั้นจึงไม่ทำให้รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีตามย่อหน้าที่ 15.1 ตัวอย่างเช่นในการรวมธุรกิจหากกิจการรับรู้ค่าความนิยมจำนวน 100 บาทซึ่งมีต้นทุน 100 แต่ฐานภาษีเท่ากับศูนย์ย่อหน้าที่ 15.1 ไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีในกรณีนี้หากภายหลังกิจการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยม 20 บาทจำนวนผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีที่เกี่ยวกับค่าความนิยมจะลดลงจาก 100 บาทเป็น 80 บาททำให้มูลค่าของหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ลดลงด้วยการลดลงของหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่ไม่ได้รับรู้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับค่าความนิยมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้ตามย่อหน้าที่ 15.1

21ข. หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับค่าความนิยมให้รับรู้ได้หากไม่ได้เกิดขึ้นจากการรับรู้เมื่อเริ่มแรกของค่าความนิยมตัวอย่างเช่นหากในการรวมธุรกิจกิจการรับรู้ค่าความนิยมจำนวน 100 บาทหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ในอัตราร้อยละ 20 ต่อปีนับตั้งแต่ปีที่ได้มาฐานภาษีของค่าความนิยมจะเท่ากับ 100 บาท ณ วันที่รับรู้เริ่มแรกและเท่ากับ 80 บาท ณ สิ้นปีที่ได้มาหากมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมคงเหลือ ณ สิ้นปีไม่เปลี่ยนแปลงจากจำนวน 100 บาทผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีจำนวน 20 บาทจะเกิดขึ้นณ สิ้นปีนั้นเนื่องจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีนั้นไม่เกี่ยวกับกับค่าความนิยมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกกิจการจึงต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรก

22. ผลแตกต่างชั่วคราวอาจเกิดขึ้นจากการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินเมื่อเริ่มแรกเช่นในกรณีกิจการไม่สามารถนำต้นทุนของสินทรัพย์บางส่วนหรือทั้งหมดไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิทางภาษีเป็นต้นวิธีการทางบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าวขึ้นอยู่กับลักษณะของรายการที่ทำให้ต้องรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรกดังต่อไปนี้

22.1 ในการรวมธุรกิจกิจการต้องรับรู้หนี้สินหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีซึ่งจำนวนดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อจำนวนค่าความนิยมหรือจำนวนของมูลค่ายุติธรรม

สุทธิของสินทรัพย์หนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อส่วนที่สูงกว่า ต้นทุนในการรวมธุรกิจ (ดูย่อหน้าที่ 19)

- 22.2 หากรายการที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีหรือกำไรทางภาษีกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรวมทั้งต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวในกำไรหรือขาดทุนด้วย (ดูย่อหน้าที่ 59)
- 22.3 หากรายการที่เกิดขึ้นไม่ใช่การรวมธุรกิจและไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีและถ้ารายการนั้นไม่อยู่ในข้อยกเว้นที่แสดงไว้ในย่อหน้าที่ 15 และ 24 กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินด้วยข้อยกเว้นอย่างไรก็ตามรายการปรับปรุงดังกล่าวจะส่งผลให้งบการเงินมีความโปร่งใสน้อยลงดังนั้นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงไม่อนุญาตให้กิจการรับรู้หนี้สินหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในกรณีดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการรับรู้เมื่อเริ่มแรกหรือการรับรู้ภายหลัง (ดูตัวอย่างประกอบข้างล่าง) นอกจากนี้กิจการยังไม่สามารถบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังที่เกิดกับในบัญชีสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้หนี้เมื่อสินทรัพย์นั้นมีการสึกหรอและเสื่อมราคา

ตัวอย่างประกอบย่อหน้าที่ 22.3

กิจการตั้งใจจะใช้สินทรัพย์ที่มีราคาทุน 1,000 ตลอดอายุการใช้งาน 5 ปีหลังจากนั้นจะจำหน่ายสินทรัพย์นั้นตามมูลค่าคงเหลือเท่ากับศูนย์อัตราภาษีเงินได้เท่ากับร้อยละ 40 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่สามารถถือเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีและในการจำหน่ายสินทรัพย์กำไรจากการจำหน่ายไม่ต้องเสียภาษีและขาดทุนจากการจำหน่ายเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์กิจการจะมีรายได้ทางภาษีเท่ากับ 1,000 และต้องเสียภาษีเท่ากับ 400 แต่กิจการไม่ต้องบันทึกหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจำนวน 400 เนื่องจากกรณีนี้เป็นผลจากการรับรู้สินทรัพย์เมื่อเริ่มแรกในปีต่อไปมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์เท่ากับ 800 หากกิจการมีรายได้ทางภาษีเท่ากับ 800 กิจการต้องเสียภาษีจำนวน 320 กิจการไม่ต้องบันทึกหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 320 เพราะกรณีนี้เป็นผลมาจากการรับรู้สินทรัพย์เมื่อเริ่มแรก

23. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้ผู้ออกตราสารแบบผสม (เช่น หุ้นกู้แปลงสภาพ) จัดประเภทส่วนของ

ตราสารที่เป็นหนี้สินเป็นหนี้สินและส่วนที่เป็นส่วนของทุนเป็นส่วนของทุนในบางประเทศ
ฐานภาษีของส่วนประกอบที่เป็นหนี้สินในการรับรู้เริ่มแรกจะเท่ากับมูลค่าตามบัญชีเริ่มแรก
ของผลรวมของส่วนประกอบที่เป็นหนี้สินและทุน ดังนั้นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี
จะเกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของส่วนประกอบที่เป็นทุนซึ่งแยกออกจากส่วนประกอบที่เป็น
หนี้สิน ดังนั้นกรณีนี้จึงไม่อยู่ในข้อยกเว้นตามย่อหน้าที่ 15.2 และกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษี
เงินได้รอการตัดบัญชีนอกจากนี้ย่อหน้าที่ 61ก. กำหนดว่ากิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้รอ
การตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของทุนและย่อหน้าที่ 58 กำหนดว่ากิจการต้องบันทึกการ
เปลี่ยนแปลงของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นภายหลังเป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในกำไรหรือขาดทุน

ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี

24. กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี
ทุกรายการโดยรับรู้เท่ากับจำนวนที่เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียง
พอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้หักภาษีได้ ทั้งนี้กิจการต้องไม่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงิน
ได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกิดจากรายการ
ต่อไปนี้

24.1 รายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและ

24.2 ณ วันที่เกิดรายการรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร (ขาดทุน)
ทางภาษี

อย่างไรก็ตามหากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีนั้นเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อย
สาขาบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้าให้กิจการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัด
บัญชีตามย่อหน้าที่ 44

25. หลักการพื้นฐานของการรับรู้หนี้สินคือกิจการจะต้องสูญเสียทรัพยากรในรูปของประโยชน์
เชิงเศรษฐกิจไปเพื่อชำระหนี้สินในงวดอนาคตมูลค่าบางส่วนหรือทั้งหมดของทรัพยากรที่
เสียไปนั้นอาจนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทางภาษีของงวดบัญชีหลังจากงวด
ที่รับรู้หนี้สินนั้นได้ในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าตามบัญชีของหนี้สิน
กับฐานภาษีของหนี้สินขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวน
เท่ากับภาษีเงินได้ที่กิจการจะได้รับคืนในอนาคตเมื่อส่วนของหนี้สินนั้นสามารถนำไปหัก
จากกำไรทางภาษีได้ในทำนองเดียวกันหากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์มีน้อยกว่าฐานภาษี

ผลแตกต่างจะทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่ากับภาษีเงินได้ที่
กิจการจะได้รับคืนในอนาคต

ตัวอย่าง

กิจการบันทึกต้นทุนค่าประกันคุณภาพสินค้าค้างจ่ายเป็นหนี้สินจำนวน 100 ในการคำนวณภาษี
กิจการไม่สามารถนำต้นทุนค่าประกันคุณภาพสินค้าไปหักเป็นค่าใช้จ่ายจนกว่าจะจ่ายจริงอัตรา
ภาษีเท่ากับร้อยละ 25 ในกรณีนี้ฐานภาษีของหนี้สินเป็นศูนย์ (มูลค่าตามบัญชี 100 หักด้วยมูลค่า
หนี้สินที่กิจการสามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีได้ในอนาคต) เมื่อกิจการจ่าย
ชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชีจะทำให้กำไรทางภาษีในอนาคตลดลงเท่ากับ 100 และภาษีที่
ต้องจ่ายในอนาคตจะลดลงเท่ากับ 25 ($100 \times 25\%$) ผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชี 100 กับฐาน
ภาษีศูนย์เป็นผลต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีมีจำนวนเท่ากับ 100 ดังนั้นกิจการจึงต้องบันทึก
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 25 ($100 \times 25\%$) หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่
กิจการจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะได้รับประโยชน์จากการลดลงของจำนวนภาษีที่
ต้องจ่ายดังกล่าว

26. ตัวอย่างของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีซึ่งทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
มีดังนี้
- 26.1 ผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุถือเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทาง
บัญชีเนื่องจากพนักงานให้บริการแก่บริษัทแต่จะสามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายใน
การคำนวณกำไรทางภาษีได้ก็ต่อเมื่อกิจการจ่ายเงินสมทบให้กองทุนหรือเมื่อกิจการ
จ่ายเงินผลประโยชน์ภายหลังการเลิกจ้างให้แก่พนักงานในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่าง
ชั่วคราวระหว่างมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินกับฐานภาษีซึ่งฐานภาษีของหนี้สินมักมีค่า
เป็นศูนย์ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีดังกล่าวจะก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอ
การตัดบัญชีซึ่งกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรูปของค่าใช้จ่ายที่สามารถ
นำไปหักจากกำไรทางภาษีเมื่อกิจการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนหรือจ่ายเงิน
ผลประโยชน์ให้แก่พนักงาน
- 26.2 กิจการรับรู้ต้นทุนในการวิจัยเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดที่เกิด
รายการแต่อาจไม่สามารถนำจำนวนดังกล่าวไปหักในการคำนวณกำไร (หรือขาดทุน)
ในทางภาษีได้จนกว่าจะถึงงวดถัดไปผลแตกต่างระหว่างฐานภาษีของต้นทุนในการ
วิจัย (จำนวนที่กฎหมายภาษีอากรอนุญาตให้นำไปหักเป็นรายจ่ายในอนาคต) กับมูลค่า

ตามบัญชีซึ่งเท่ากับศูนย์ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีซึ่งทำให้เกิดสินทรัพย์
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

- 26.3 ด้วยข้อยกเว้นที่จำกัดกิจการรับรู้สินทรัพย์ที่ได้รับมาและหนี้สินที่ระบุได้จากการรวม
ธุรกิจด้วยมูลค่ายุติธรรมวันที่ซื้อธุรกิจหากกิจการรับรู้หนี้สินวันที่ได้รับมาแต่ยัง
ไม่สามารถนำต้นทุนที่เกี่ยวข้องไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทางภาษีได้
จนกว่าจะถึงงวดถัดไปในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและสินทรัพย์
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีขึ้นนอกจากนี้ก็จะเกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีขึ้น
ได้หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้รับมามีมูลค่าต่ำกว่าฐานภาษีสินทรัพย์ภาษีเงิน
ได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากทั้งสองกรณีข้างต้นจะส่งผลกระทบต่อค่าความนิยม(ดู
ย่อหน้าที่ 66)
- 26.4 กิจการอาจบันทึกสินทรัพย์บางรายการด้วยมูลค่ายุติธรรมหรืออาจตีราคาใหม่โดยไม่มี
การปรับปรุงเพื่อวัตถุประสงค์ทางภาษี (ดูย่อหน้าที่ 20) ในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่าง
ชั่วคราวที่ใช้หักภาษีขึ้นหากฐานภาษีของสินทรัพย์มีจำนวนมากกว่ามูลค่าตามบัญชี
ของสินทรัพย์นั้น
27. การกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีจะมีผลทำให้กำไรทางภาษีสำหรับงวด
อนาคตลดลงอย่างไรก็ตามกิจการจะได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรูปของภาษีเงินได้ที่
จ่ายลดลงก็ต่อเมื่อกิจการมีกำไรทางภาษีมากเพียงพอที่จะนำรายการนั้นมาหักได้ดังนั้น
กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า
กิจการจะมีกำไรทางภาษีมากเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีมาหักได้
28. มีความเป็นไปได้ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี
ได้ก็ต่อเมื่อกิจการมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีและมีหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน
และหน่วยภาษีเดียวกันซึ่งมีจำนวนที่เพียงพอและคาดว่าจะเกิดการกลับรายการ
- 28.1 ในงวดเดียวกันกับงวดที่คาดว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หัก
ภาษีหรือ
- 28.2 ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีที่เกิดจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถยกไป
ใช้ประโยชน์ได้ซึ่งอาจเป็นงวดภาษีในอดีตหรือในอนาคต (กรณีกฎหมายภาษีไทยจะ
อนุญาตให้เฉพาะขาดทุนทางภาษีสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีย้อนหลังไป
ลดกำไรทางภาษีที่จะเกิดในอนาคตเท่านั้น) ในกรณีดังกล่าวกิจการรับรู้สินทรัพย์ภาษี
เงินได้รอการตัดบัญชีในงวดที่ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีเกิดขึ้น

29. หากกิจการมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีและหน่วยภาษีเดียวกัน ไม่เพียงพอกิจการสามารถรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในกรณีดังต่อไปนี้
- 29.1 เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีและหน่วยภาษีหน่วยเดียวกันเพียงพอในงวดเดียวกันกับที่มีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี (หรือในงวดที่ขาดทุนทางภาษีที่เกิดจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถยกไปใช้ประโยชน์ได้ซึ่งอาจเป็นงวดในอดีตหรือในอนาคตซึ่งเรื่องนี้กฎหมายไทยให้ใช้ประโยชน์ได้เฉพาะการนำขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีไปลดภาษีในงวดอนาคต) ในการประเมินว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีในงวดอนาคตเพียงพอหรือไม่กิจการจะไม่พิจารณาจำนวนที่ต้องเสียภาษีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่นำไปหักภาษีซึ่งคาดว่าจะเกิดในงวดอนาคตเนื่องจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตนั้นต้องอาศัยกำไรทางภาษีในงวดอนาคตเพื่อพิจารณาการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวเช่นกันหรือ
- 29.2 กิจการมีการวางแผนภาษีอากรเพื่อทำให้กิจการมีกำไรทางภาษีในงวดที่เหมาะสมได้
30. การวางแผนภาษีอากรหมายถึงวิธีที่กิจการปฏิบัติเพื่อสร้างหรือเพิ่มกำไรทางภาษีในงวดใดงวดหนึ่งก่อนที่ขาดทุนทางภาษีหรือเครดิตภาษีจะหมดประโยชน์ลงเช่นในบางประเทศกิจการสามารถสร้างหรือเพิ่มกำไรทางภาษีได้โดย
- 30.1 เลือกว่าจะจ่ายภาษีจากรายได้ดอกเบี้ยรับตามเกณฑ์เงินสดหรือเกณฑ์คงค้าง
- 30.2 ชะลอสิทธิเรียกร้องการหักค่าใช้จ่ายบางรายการจากกำไรทางภาษีไปในงวดอื่น
- 30.3 ขายหรือขายและเช่ากลับคืนสินทรัพย์ที่มีราคาเพิ่มขึ้นแต่กิจการไม่สามารถปรับปรุงฐานภาษีของสินทรัพย์ดังกล่าวเพื่อสะท้อนราคาที่เพิ่มขึ้น
- 30.4 ขายสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีออกไป (เช่นในบางประเทศรายได้จากพันธบัตรรัฐบาลไม่ต้องเสียภาษี) เพื่อนำเงินไปซื้อเงินลงทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ต้องเสียภาษีแทน
- ถึงแม้ว่าการวางแผนทางภาษีเป็นการขยับกำไรทางภาษีจากงวดอนาคตให้ขึ้นมาอยู่ในงวดก่อนหน้าการนำผลขาดทุนทางภาษีหรือเครดิตภาษีไปใช้ประโยชน์ก็ยังขึ้นอยู่กับผลกำไรทางภาษีในอนาคตที่เกิดจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดในอนาคตด้วย
31. ในกรณีที่กิจการมีประวัติการขาดทุนในงวดที่ผ่านมาไม่นานให้กิจการพิจารณาแนวทางตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 35 และ 36

32. ย่อหน้านี้ไม่ใช่

ค่าความนิยม

32ก. ถ้ามูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจน้อยกว่าฐานภาษีผลแตกต่างที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของค่าความนิยมควรรับรู้เป็นส่วนหนึ่งในการบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจซึ่งมูลค่าขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ที่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี

การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรก

33. มีสถานการณ์หนึ่งที่สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดขึ้นจากการรับรู้สินทรัพย์เมื่อเริ่มแรกคือกรณีที่กิจการได้รับเงินอุดหนุนเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ไม่ต้องเสียภาษีจากรัฐบาลโดยกิจการนำเงินอุดหนุนดังกล่าวไปหักจากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์แต่ในทางภาษีกิจการไม่สามารถนำมูลค่าเงินอุดหนุนไปหักจากมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์ (ซึ่งเท่ากับฐานภาษี) ได้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์จึงต่ำกว่าฐานภาษีและทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีขึ้นหรือในอีกกรณีหนึ่งกิจการอาจบันทึกเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้รอการตัดบัญชีซึ่งทำให้เกิดผลต่างระหว่างรายได้รอการตัดบัญชีกับฐานภาษีซึ่งมีค่าเป็นศูนย์จึงทำให้เกิดเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีขึ้นทั้งนี้ไม่ว่ากิจการจะใช้วิธีการนำเสนออย่างไรก็ตามกิจการไม่สามารถรับรู้รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีได้ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 22

ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้

34. กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับขาดทุนทางภาษีหรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแนวว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้

35. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้และเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เป็นหลักเกณฑ์เดียวกันกับที่ใช้ในการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวที่นำไปหักภาษีแต่ทั้งนี้การที่

กิจการมีผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่ากิจการอาจจะไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตดังนั้นหากกิจการมีประวัติการขาดทุนในงวดที่ผ่านมากิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ได้เท่าที่กิจการมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีเพียงพอหรือมีหลักฐานที่เชื่อได้ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้มาใช้ประโยชน์ได้ในสถานการณ์ข้างต้นย่อหน้าที่ 82 กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและลักษณะของหลักฐานที่ใช้สนับสนุนการรับรู้รายการ

36. กิจการควรพิจารณาหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ในการประเมินความน่าจะเป็นว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ไม่ได้ใช้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่
- 36.1 กิจการมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่จัดเก็บภาษีและหน่วยเสียภาษีเดียวกันในจำนวนที่เพียงพอที่จะนำขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ไปใช้ประโยชน์ได้ก่อนที่จะหมดอายุหรือไม่
- 36.2 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่หรือไม่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีก่อนที่ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จะหมดอายุลง
- 36.3 ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้นเกิดจากสาเหตุที่สามารถระบุได้และเหตุการณ์นั้นไม่น่าจะเกิดขึ้นอีกหรือไม่
- 36.4 กิจการมีการวางแผนภาษี (ดูย่อหน้าที่ 30) เพื่อสร้างกำไรทางภาษีให้เกิดขึ้นในงวดที่สามารถนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่หากไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีที่เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ทั้งหมดกิจการไม่ควรรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับส่วนนั้น

การนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มาประเมินใหม่

37. ทุกวันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานกิจการต้องประเมินสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ใหม่และกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวตัวอย่างเช่นการที่สถานการณ์ทางการค้าปรับตัวดีขึ้นอาจส่งผลให้กิจการมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียง

พอที่จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 24 หรือ 34

อีกตัวอย่างหนึ่งคือกรณีที่กิจการต้องประเมินสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีใหม่ ณ วันที่รวมธุรกิจหรือภายหลังการรวมธุรกิจแล้ว (ดูย่อหน้าที่ 67 และ 68)

เงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า

38. ผลแตกต่างชั่วคราวจะเกิดขึ้นเมื่อมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมหรือส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ซึ่งหมายถึงส่วนแบ่งของบริษัทใหญ่หรือส่วนแบ่งของผู้ลงทุนในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยสาขาบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าซึ่งรวมถึงมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมด้วย) มีจำนวนแตกต่างจากฐานภาษี (ซึ่งมักเท่ากับราคาทุน) ของเงินลงทุนหรือส่วนได้เสียผลแตกต่างนี้อาจเกิดขึ้นได้ในหลายสถานการณ์เช่น
- 38.1 บริษัทย่อยสาขาบริษัทร่วมและการร่วมค้ามีกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร
- 38.2 การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในกรณีที่บริษัทใหญ่และบริษัทย่อยไม่ได้ตั้งอยู่ในประเทศเดียวกัน
- 38.3 การลดมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทร่วมลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนในงบการเงินรวมจำนวนของผลแตกต่างชั่วคราวอาจต่างจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะของบริษัทใหญ่หากบริษัทใหญ่บันทึกเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะของบริษัทใหญ่ด้วยราคาทุนหรือราคาที่ดีใหม่
39. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า ยกเว้นเมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อดังต่อไปนี้
- 39.1 บริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้าสามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวและ
- 39.2 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่มีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้
40. เนื่องจากโดยปกติบริษัทใหญ่เป็นผู้ควบคุมนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยบริษัทใหญ่จึงสามารถควบคุมจังหวะเวลาการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนนั้น (รวมถึงผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นจากกำไรที่ไม่ได้จัดสรรและจากผลต่างในการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ) เกิดขึ้นเมื่อใดนอกจากนี้ในทางปฏิบัติบริษัทใหญ่มักจะไม่สามารถประมาณจำนวนภาษีเงินได้ที่จะต้องจ่ายเมื่อมีการกลับรายการของผลแตกต่าง

ชั่วคราวด้วยเหตุนี้เมื่อบริษัทใหญ่ตัดสินใจที่จะไม่ให้มีการจัดสรรกำไรของบริษัทย่อยในระยะเวลาอนาคตอันใกล้บริษัทจึงไม่ต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งนี้ข้อกำหนดในย่อหน้านี้สามารถนำไปถือปฏิบัติกับเงินลงทุนในสาขาด้วย

41. กิจการวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินด้วยสกุลเงินที่ใช้ดำเนินการ (คู่มือมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552) เรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อมีการประกาศใช้)) หากกิจการต้องคำนวณกำไรขาดทุนทางภาษีด้วยสกุลเงินที่ต่างกัน (ซึ่งมีผลให้ฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินของกิจการต่างกันด้วย) แล้ววัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ต่างกันการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวซึ่งทำให้กิจการต้องรับรู้หนี้สินหรือสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี(ดูเงื่อนไขตามย่อหน้าที่ 24) และจะรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน (ดูย่อหน้าที่ 58)
42. ผู้ลงทุนในบริษัทร่วมที่ไม่สามารถควบคุมกิจการนั้นได้และมักจะไม่สามารถกำหนดนโยบายการจ่ายเงินปันผลได้ดังนั้นหากไม่มีข้อตกลงพิเศษที่กำหนดว่าบริษัทร่วมจะไม่จ่ายเงินปันผลในอนาคตอันใกล้ผู้ลงทุนต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทร่วมในบางกรณีผู้ลงทุนอาจไม่สามารถประเมินจำนวนภาษีเงินได้ที่จะต้องชำระในกรณีที่ได้รับประโยชน์จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมได้แต่สามารถประเมินจำนวนขั้นต่ำและระบุได้ว่าภาษีที่ต้องจ่ายเท่ากับหรือสูงกว่าจำนวนขั้นต่ำได้ในกรณีนี้จะใช้จำนวนที่ประเมินไว้วัดมูลค่าหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
43. ข้อตกลงระหว่างผู้ร่วมค้าในการร่วมค้ามักเกี่ยวข้องกับการแบ่งปันกำไรและข้อกำหนดเกี่ยวกับการแบ่งปันกำไรจะต้องได้รับการอนุมัติเป็นเอกฉันท์หรืออนุมัติโดยเสียงส่วนใหญ่ตามจำนวนที่ระบุหากผู้ร่วมค้าสามารถควบคุมการแบ่งปันกำไรได้และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะไม่มีการแบ่งปันกำไรในอนาคตอันใกล้ผู้ร่วมค้าไม่ต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
44. กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้าก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า
 - 44.1 จะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และ
 - 44.2 จะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้

45. ในการตัดสินใจว่าการควรรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีซึ่งเกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้าหรือไม่นั้นกิจการต้องพิจารณาตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 28 ถึง 31

การวัดมูลค่า

46. กิจการต้องวัดมูลค่าหนี้สิน (หรือสินทรัพย์) ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและงวดก่อนตามจำนวนที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระแก่ (หรือได้รับคืนจาก) หน่วยงานจัดเก็บภาษีโดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่บังคับใช้อยู่หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน
47. กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือในงวดที่กิจการคาดว่าจะจ่ายชำระหนี้สินภาษีโดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน
48. ปกติกิจการจะวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันรวมทั้งสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้แล้วแต่ในบางประเทศการประกาศใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) โดยรัฐบาลมีผลกระทบสำคัญต่อการบังคับใช้จริงที่อาจเกิดขึ้นหลังการประกาศในหลายเดือนต่อมาในกรณีเช่นนี้กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้โดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่รัฐบาลประกาศ
49. หากกิจการต้องเสียภาษีในอัตราภาษีที่แตกต่างกันสำหรับกำไรในแต่ละระดับกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีเฉลี่ยที่คาดว่าจะต้องใช้งบกำไรทางภาษี (หรือขาดทุนทางภาษี) ในงวดที่กิจการคาดว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว
50. ย่อหน้านี้ไม่ใช่
51. การวัดมูลค่าของหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องสะท้อนถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชีณวันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน
52. ในบางประเทศลักษณะที่กิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สินอาจส่งผลกระทบต่อรายการใดรายการหนึ่งหรือทั้งสองรายการดังนี้

- 52.1 อัตราภาษีที่ใช้เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี
- 52.2 ฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นในกรณีนี้กิจการต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีและฐานภาษีที่สอดคล้องกับลักษณะที่กิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สิน

ตัวอย่าง ก (ตัวอย่างนี้เป็นกรณีที่กฎหมายภาษีกำหนดอัตราภาษีไม่เท่ากันระหว่างอัตราภาษีจากการจำหน่ายสินทรัพย์และอัตราภาษีปกติกรณีนี้จึงไม่เกิดขึ้นกับประเทศไทย) สินทรัพย์มีมูลค่าตามบัญชีเท่ากับ 100 แต่มีฐานภาษีเพียง 60 ประเด็นนี้มีข้อสังเกตว่ากรณีที่มีกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์กิจการคำนวณภาษีโดยใช้อัตราภาษีร้อยละ 20 ซึ่งไม่เท่ากับอัตราภาษีในกรณีอื่นที่เสียภาษีอัตราร้อยละ 30 ตามตัวอย่างกิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเท่ากับ 8 ($40 \times 20\%$) หากกิจการคาดว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์เมื่อไม่ใช้งานต่อไปกิจการจะรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเท่ากับ 12 (คำนวณจาก $40 \times 30\%$) หากกิจการคาดว่าจะไม่ขายสินทรัพย์แต่จะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์มูลค่าตามบัญชีโดยการใช้งานสินทรัพย์นั้นแทน

ตัวอย่าง ข (ตัวอย่างนี้ให้อ้างอิงได้กับมาตรา 65 ทวิ(3) แห่งประมวลรัษฎากรอย่างไรก็ตาม ประเทศไทยไม่มีกรณีนี้เพราะประมวลรัษฎากรจัดเก็บภาษีกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์โดยคำนวณจากราคาขายหักด้วยต้นทุนทางภาษี)สินทรัพย์ราคาทุน 100 มีมูลค่าตามบัญชี 80 ซึ่งกิจการได้ตีราคาสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็น 150 และไม่มีรายการปรับปรุงทางภาษีสำหรับการตีราคาสินทรัพย์นี้ค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษีของสินทรัพย์เท่ากับ 30 และอัตราภาษีคือร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิในกรณีนี้มีข้อสังเกตว่าถ้ากิจการจำหน่ายสินทรัพย์ได้สูงกว่าราคาทุนกิจการต้องนำค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษีจำนวน 30 มารวมเป็นกำไรทางภาษีแต่ส่วนของรายรับที่สูงกว่าต้นทุนนั้นไม่ต้องนำมาเสียภาษีฐานภาษีของสินทรัพย์เท่ากับ 70 และผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ 80 (เกิดจากการนำมูลค่าสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ 150 ลบด้วยฐานภาษีของสินทรัพย์ 70) ถ้ากิจการคาดว่าจะไม่จำหน่ายสินทรัพย์แต่จะใช้งานสินทรัพย์จนครบอายุสินทรัพย์กิจการต้องมีรายได้ทางภาษีจำนวนถึง 150 แต่ทั้งนี้กิจการมีรายจ่ายค่าเสื่อมราคาทางภาษีเพียง 70 ในการนี้ทำให้จำนวนหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีได้เท่ากับ 24 (คำนวณจาก $80 \times 30\%$) หากกิจการคาดว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์นั้นไปในทันทีโดยได้รับเงินค่าจำหน่าย 150 หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณได้ดังนี้

	ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้อง		หนี้สิน
	เสียภาษี	อัตราภาษี	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
ค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษี	30	30%	9
กำไรส่วนที่เกินต้นทุน	50	- 0-	-
รวม	80		9

(หมายเหตุย่อหน้าที 61ก. กำหนดไว้ว่าภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มให้บันทึกโดยตรงไปยังกับส่วนของเจ้าของ)

ตัวอย่าง ค (ตัวอย่างนี้เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดอัตราภาษีไม่เท่ากันระหว่างอัตราภาษีจากการจำหน่ายสินทรัพย์และอัตราภาษีปกติกรณีนี้จึงไม่เกิดขึ้นกับประเทศไทย) ตัวอย่างนี้เหมือนกรณีของตัวอย่างขยกเว้นในกรณีถ้ากิจการขายสินทรัพย์ราคาสูงกว่าราคาทุนต้องนำค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษีมารวมเป็นกำไรทางภาษี (อัตราภาษีเท่ากับร้อยละ 30) ส่วนกำไรจากการจำหน่ายที่คำนวณจากราคาขาย 150 หักต้นทุนที่ปรับปรุงด้วยภาวะเงินเฟ้อจำนวน 110 เสียภาษีที่อัตราภาษีเท่ากับร้อยละ 40 ถ้ากิจการคาดว่าจะรับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์โดยการใช้งานสินทรัพย์กิจการต้องมีรายได้ทางภาษีได้เท่ากับ 150 แต่กิจการจะมีรายจ่ายที่เกี่ยวข้องทางภาษีในรูปค่าเสื่อมราคาได้เพียง 70 ในกรณีนี้ฐานภาษีของสินทรัพย์เท่ากับ 70 ทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ 80 และมีหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเท่ากับ 24 ($80 \times 30\%$) ซึ่งเท่ากับในกรณีของตัวอย่างขถ้ากิจการคาดว่าจะรับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์โดยการจำหน่ายสินทรัพย์ทันทีที่ราคา 150 กิจการสามารถหักต้นทุนที่ปรับปรุงด้วยอัตราเงินเฟ้อได้ที่ 110 ทำให้เกิดกำไรสุทธิเท่ากับ 40 ซึ่งต้องเสียภาษีที่อัตราร้อยละ 40 นอกจากนี้ค่าเสื่อมราคาสะสมทางภาษี 30 จะถูกนำไปรวมเป็นกำไรทางภาษีซึ่งต้องเสียภาษีที่อัตราร้อยละ 30 ในกรณีนี้ฐานภาษีคือ 80 ($110 - 30$) ทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ 70 และมีหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเท่ากับ 25 ($(40 \times 40\%) + (30 \times 30\%)$) อย่างไรก็ตามวิธีการคำนวณฐานภาษีหาได้ยากกว่าที่แสดงในตัวอย่างกิจการอาจพิจารณาหลักการพื้นฐานตามย่อหน้าที่ 10 ประกอบ (หมายเหตุย่อหน้าที่ 61ก. กำหนดไว้ว่าภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มให้บันทึกหักโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ)

- 52ก. ในบางประเทศกิจการอาจต้องจ่ายภาษีเงินได้ในอัตราที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าอัตราปกติหากกิจการนำกำไรสุทธิหรือกำไรสะสมไม่ว่าจะบางส่วนหรือทั้งหมดไปจ่ายเป็นเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของกิจการและในบางประเทศกิจการอาจได้รับคืนหรือจ่ายชำระภาษีเงินได้หากกิจการนำกำไรสุทธิหรือกำไรสะสมไม่ว่าจะบางส่วนหรือทั้งหมดไปจ่ายเป็นเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของกิจการซึ่งในกรณีเหล่านี้กิจการต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันรวมทั้งสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีที่ใช้กับกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร
- 52ข. ในกรณีที่อธิบายไว้ตามย่อหน้าที่ 52ก. กิจการจะต้องรับรู้ผลกระทบทางภาษีของเงินปันผลเมื่อกิจการรับรู้หนี้สินเงินปันผลค้างจ่ายผลกระทบทางภาษีของเงินปันผลนี้เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับรายการหรือเหตุการณ์ในอดีตมากกว่าการจัดสรรเงินแก่เจ้าของดังนั้นกิจการจึง

ต้องรับรู้ภาษีเงินได้ของเงินปันผลในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้า 58 ยกเว้นกรณีที่ภาษีเงินได้ของเงินปันผลนั้นเกิดจากเหตุการณ์ตามที่กล่าวไว้ในย่อหน้า 58.1 และ 58.2

ตัวอย่างประกอบย่อหน้าที่ 52ก. และ 52ข. (ตัวอย่างนี้ไม่ตรงกับข้อกำหนดไทยเนื่องจากตัวอย่างนี้สมมติว่าอัตราภาษีสำหรับกำไรสะสมไม่จัดสรรสูงกว่าอัตราภาษีสำหรับกำไรสะสมจัดสรร)

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเกี่ยวกับการวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับกิจการที่อยู่ในประเทศที่ต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรในอัตราที่สูงกว่าปกติ (เช่นอัตราร้อยละ 50) โดยกิจการสามารถขอคืนภาษีได้เมื่อกิจการมีการจัดสรรกำไรอัตราภาษีสำหรับกำไรที่จัดสรรแล้วคือ 35% ณวันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน 31 ธันวาคม 25X1

กิจการไม่รับรู้หนี้สินสำหรับเงินปันผลที่เสนอหรือประกาศจ่ายภายหลังวันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานดังนั้นกิจการจึงไม่รับรู้เงินปันผลสำหรับปี 25X1 กำไรที่ต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับปี 25X1 คือ 100,000 โดยมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีสุทธิสำหรับปี 25X1 เท่ากับ 40,000

กิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันจำนวน 50,000 ทั้งนี้กิจการยังไม่ต้องรับรู้สินทรัพย์ที่กิจการอาจได้รับจากการได้เงินคืนบางส่วน (จากหน่วยงานจัดเก็บภาษี) เมื่อได้จ่ายเงินปันผลในอนาคตนอกจากนี้กิจการยังรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 20,000 ($40,000 \times 50\%$) ซึ่งแสดงถึงจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการจะต้องจ่ายเมื่อใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์หรือเมื่อจ่ายชำระหนี้สินโดยอิงตามอัตราภาษีที่ใช้กับกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรรต่อมาวันที่ 15 มีนาคม 25X2 กิจการรับรู้เงินปันผลจำนวน 10,000 ซึ่งเป็นเงินปันผลจากกำไรจากการดำเนินงานของงวดก่อนโดยรับรู้เป็นหนี้สิน

ณวันที่ 15 มีนาคม 25X2 กิจการต้องรับรู้เงินภาษีได้รับคืนจากหน่วยงานจัดเก็บภาษีจำนวน 1,500 (ซึ่งเท่ากับร้อยละ 15 ของเงินปันผลที่รับรู้เป็นหนี้สินแล้ว) โดยรับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและหักจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันสำหรับปี 25X2

53. กิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

54. การคำนวณหาจำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราคิดลดจะเชื่อถือได้ก็ต่อเมื่อกิจการจัดทำตารางแสดงรายละเอียดของจังหวะเวลาที่จะเกิดการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวแต่ละรายการในหลายกรณีตารางดังกล่าวไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติหรือมีความซับซ้อนมากเกินไปดังนั้นจึงเป็นการไม่สมควรที่จะกำหนดให้กิจการต้องคิดลดสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหากมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อนุญาตแต่ไม่บังคับการคิดลดจะทำให้งบการเงินระหว่างกิจการต่างๆไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ดังนั้นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงไม่กำหนดหรืออนุญาตให้มีการคิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
55. กิจการคำนวณผลแตกต่างชั่วคราวโดยอ้างอิงกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ถึงแม้ว่ามูลค่าตามบัญชีนี้นั้นจะได้มาจากการคิดลดก็ตามเช่นกรณีของภาวะผูกพันผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน (เมื่อมีการประกาศใช้))
56. กิจการต้องทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานและกิจการต้องลดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลงเมื่อเห็นว่าไม่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างเนที่จะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมดทั้งนี้การปรับลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชียังนั้นกิจการต้องกลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีให้เท่ากับจำนวนที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างเนว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

การรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

57. การรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากรายการหรือเหตุการณ์อื่น ๆ ต้องสอดคล้องกับการบัญชีสำหรับการรับรู้รายการหรือเหตุการณ์เหล่านั้น โดยกำหนดหลักการนี้ไว้ในย่อหน้าที่ 58 ถึง 68ค.

รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

58. กิจการต้องรับรู้กำไรเงินได้ของงวดปัจจุบันและกำไรเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายและนำไปรวมคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวดเว้นแต่กำไรเงินได้ที่เกิดขึ้นจากรายการใดรายการหนึ่งต่อไปนี้

58.1 รายการหรือเหตุการณ์ที่กิจการรับรู้นอกกำไรหรือขาดทุนทั้งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นหรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ว่าจะในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างกัน (ดูย่อหน้าที่ 61ก. ถึง 65)

58.2 การรวมธุรกิจ (ดูย่อหน้าที่ 66 ถึง 68)

59. หนี้สินกำไรเงินได้รอการตัดบัญชีและสินทรัพย์กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีส่วนใหญ่เกิดขึ้นเมื่อกิจการนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดบัญชีหนึ่งแต่นำไปรวมคำนวณกำไรหรือขาดทุนทางภาษีในงวดที่แตกต่างไปกิจการจึงต้องรับรู้กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุนดังตัวอย่างต่อไปนี้

59.1 รายได้ดอกเบี้ยค่าสิทธิและเงินปันผลที่กิจการมีสิทธิได้รับและนำไปรวมในกำไรทางบัญชีตามเกณฑ์การจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนของเวลาตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2552) เรื่องรายได้ (เมื่อมีการประกาศใช้) แต่นำไปรวมในกำไร (ขาดทุน) ทางภาษีตามเกณฑ์เงินสดและ

59.2 ต้นทุนของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนซึ่งบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2552) เรื่องสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนและทยอยตัดจำหน่ายเข้ากำไรหรือขาดทุนแต่กิจการนำจำนวนดังกล่าวจะไปถือเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีทั้งจำนวนเมื่อเกิดขึ้น (แต่กรณีนี้ประมวลรัษฎากรกำหนดหลักเกณฑ์ให้หักค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ตามมาตรา 65 ทวิ (2))

60. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินกำไรเงินได้รอการตัดบัญชีอาจเปลี่ยนแปลงได้แม้ว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

60.1 การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีหรือกฎหมายภาษีอากร

60.2 การประเมินประโยชน์ที่จะได้รับจากสินทรัพย์กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีใหม่หรือ

60.3 การเปลี่ยนแปลงลักษณะการได้รับประโยชน์ที่คาดไว้จากสินทรัพย์กิจการต้องรับรู้กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุนยกเว้นในกรณีที่กำไรเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่เคยรับรู้ไว้นอกกำไรหรือขาดทุนแล้วในอดีต (ดูย่อหน้าที่ 63)

รายการที่รับรู้นอกกำไรหรือขาดทุน

61. ย่อหน้านี้ไม่ใช่

61ก. กิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนอกกำไรหรือขาดทุนหากภาษีที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกนอกกำไรหรือขาดทุนไม่ว่าในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวดกันดังนั้นภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการดังต่อไปนี้ทั้งที่บันทึกในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวดกัน

- (1) ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับรายการที่ต้องบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ดูย่อหน้าที่ 62)
- (2) โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับรายการที่ต้องบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น (ดูย่อหน้าที่ 62ก.)

62. มาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดหรืออนุญาตให้กิจการบันทึกรายการบัญชีบางรายการในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเช่น

62.1 การเปลี่ยนแปลงมูลค่าตามบัญชีที่เกิดจากการตีราคาที่ดินอาคารและอุปกรณ์ใหม่ (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)) และ

62.2 ย่อหน้านี้ไม่ใช่

62.3 ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าทางการเงินของหน่วยงานต่างประเทศ (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552) เรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อมีการประกาศใช้))

62.4 ย่อหน้านี้ไม่ใช่

62ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดหรืออนุญาตให้กิจการบันทึกบัญชีบางรายการโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นเช่น

(1) การปรับปรุงยอดยกมาของกำไรสะสมซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่ต้องปรับงบการเงินย้อนหลังหรือการแก้ไขข้อผิดพลาด (ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่องนโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด) และ

(2) มูลค่าที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของส่วนประกอบของทุนของเครื่องมือทางการเงินแบบผสม (ดูย่อหน้าที่ 23)

63. ในบางสถานการณ์ที่เข้าข้อยกเว้นกิจการอาจคำนวณหาจำนวนภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกนอกกำไรหรือขาดทุนได้ยาก

(ทั้งที่บันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นหรือบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น) เช่นในกรณีต่อไปนี้

- 63.1 การมีอัตราภาษีแบบขั้นบันไดทำให้กิจการไม่สามารถกำหนดอัตราภาษีที่จะใช้กับส่วนประกอบของกำไร (ขาดทุน) ทางภาษีส่วนหนึ่งส่วนใด
 - 63.2 มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีหรือกฎหมายภาษีอากรซึ่งส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด) ที่เกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกบัญชีนอกกำไรหรือขาดทุนในอดีตหรือ
 - 63.3 กิจการตัดสินใจที่จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือจะไม่รับรู้เต็มจำนวนอีกต่อไปโดยที่สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้น (ไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด) เกี่ยวข้องกับรายการที่ได้เคยบันทึกบัญชีนอกกำไรหรือขาดทุนในอดีตในกรณีดังกล่าวข้างต้นกิจการต้องกำหนดมูลค่าภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่กิจการได้บันทึกบัญชีนอกกำไรหรือขาดทุนแล้วโดยการปันส่วนตามสัดส่วนของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของกิจการในประเทศที่เกี่ยวข้องหรืออาจใช้วิธีการปันส่วนอื่นที่เหมาะสมกว่าสำหรับสถานการณ์ของกิจการได้
64. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้) ไม่ได้ระบุให้กิจการต้องโอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาเพิ่มไปยังกำไรสะสมทุกปีด้วยมูลค่าที่เท่ากับผลต่างระหว่างค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์ที่ตีใหม่กับค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นจากต้นทุนเดิมของสินทรัพย์หากกิจการทำการ โอนเช่นนั้นมูลค่าที่โอนต้องเป็นมูลค่าสุทธิจากภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยกิจการต้องนำข้อกำหนดนี้ไปปฏิบัติกับการโอนเมื่อมีการจำหน่ายที่ดินอาคารและอุปกรณ์ด้วยเช่นกัน
65. หากกิจการตีราคาสินทรัพย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางภาษีและการตีราคาใหม่นั้นเกี่ยวข้องกับการตีราคาสินทรัพย์ทางบัญชีที่กระทำในงวดก่อนหรือเกี่ยวข้องกับการตีราคาสินทรัพย์ทางบัญชีที่คาดว่าจะเกิดในงวดอนาคตกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่ผลกระทบนั้นเกิดขึ้นอย่างไรก็ตามหากการตีราคาสินทรัพย์เพื่อวัตถุประสงค์ด้านภาษีนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มในทางบัญชีที่กระทำในงวดก่อนหรือในงวดที่กิจการคาดว่าจะกระทำในอนาคตกิจการต้องรับรู้ผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรหรือขาดทุน

- 65ก. เมื่อกิจการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นกฎหมายอาจกำหนดให้กิจการต้องจ่ายส่วนหนึ่งของเงินปันผลให้แก่หน่วยงานจัดเก็บภาษีแทนผู้ถือหุ้นในหลายประเทศจำนวนเงินดังกล่าวนี้เรียกว่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายกิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายที่ต้องจ่ายให้หน่วยงานจัดเก็บภาษีไว้ในส่วนของเจ้าของ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินปันผล

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรวมธุรกิจ

66. ตามที่อธิบายในย่อหน้าที่ 19 และ 26.3 ผลแตกต่างชั่วคราวอาจเกิดขึ้นได้จากการรวมธุรกิจ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (กรณีที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้ที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 24) หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นสินทรัพย์และหนี้สินที่สามารถระบุได้ ณ วันที่ซื้อธุรกิจนั้น ดังนั้นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของค่าความนิยมหรือกำไรจากการซื้อธุรกิจที่กิจการรับรู้ อย่างไรก็ตามภายใต้ย่อหน้าที่ 15.1 กิจการต้องไม่รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก
67. ในการรวมธุรกิจความน่าจะเป็นของการเกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก่อนการรวมธุรกิจของผู้ซื้ออาจเปลี่ยนไปผู้ซื้ออาจพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ผู้ซื้อจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งยังไม่เคยรับรู้ในบัญชีของตนก่อนการรวมธุรกิจเช่นผู้ซื้ออาจได้รับประโยชน์จากขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของผู้ซื้อโดยการหักจากกำไรทางภาษีในอนาคตของกิจการที่ตนซื้อเข้ามาในทางตรงกันข้ามผลของการรวมธุรกิจอาจทำให้ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กำไรทางภาษีจะเพียงพอที่จะทำให้กิจการได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหมดไปในกรณีนี้ผู้ซื้อต้องรับรู้การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงวดที่เกิดการรวมธุรกิจแต่ไม่ต้องรวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการบันทึกบัญชีการรวมธุรกิจดังนั้นผู้ซื้อไม่ต้องนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าวมาพิจารณาในการวัดมูลค่าของค่าความนิยมหรือกำไรจากการต่อรองราคาซื้อธุรกิจที่รับรู้ในการบันทึกบัญชีการรวมธุรกิจ
68. ผลประโยชน์จากขาดทุนทางภาษีที่ยกมาหรือจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีอื่นของกิจการที่ถูกซื้ออาจไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการรวมธุรกิจ (เมื่อมีการประกาศใช้) ที่ต้องแยกรับรู้เมื่อมีการบันทึก

บัญชีการรวมธุรกิจแต่อาจเกิดขึ้นในภายหลังกิจการต้องรับรู้ผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจริงภายหลังการรวมธุรกิจดังต่อไปนี้

68.1 กรณีผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ได้มาให้รับรู้ภายในงวดที่มีการวัดมูลค่า ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับข้อมูลใหม่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่ซื้อธุรกิจต้องนำไปปรับลดมูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อธุรกิจถ้ามูลค่าตามบัญชีของค่าความนิยมเท่ากับศูนย์ผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคงเหลือต้องรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

68.2 ผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีอื่นที่ได้มาทุกรายการต้องรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน (หากมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้รับรู้นอกกำไรหรือขาดทุน) อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามขั้นตอนข้างต้นต้องไม่ส่งผลทำให้เกิดจำนวนส่วนได้เสียในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ระบุได้หนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของกิจการที่ถูกซื้อเกินกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจและต้องไม่เกินกว่าจำนวนที่เคยรับรู้สำหรับส่วนเกินนั้น

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากรายการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

68ก. ในบางประเทศกิจการสามารถนำจำนวนค่าตอบแทนที่จ่ายด้วยหุ้นทุนสิทธิซื้อหุ้นหรือตราสารทุนอื่นของกิจการไปถือเป็นรายจ่ายที่คำนวณทางภาษีเงินได้จำนวนที่ใช้หักภาษีอาจแตกต่างจากค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนสะสมและอาจเกิดในรอบบัญชีต่อมาตัวอย่างเช่นในบางประเทศกิจการอาจรับรู้ค่าใช้จ่ายสำหรับบริการที่ได้ใช้ประโยชน์พนักงานเป็นสิ่งตอบแทนตามสิทธิซื้อหุ้นที่ให้ (ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (เมื่อมีการประกาศใช้)) แต่จะยังไม่ได้รับลดหย่อนภาษีจนกว่าจะมีการใช้สิทธิซื้อหุ้นนั้นแล้วโดยให้วัดมูลค่าของการลดหย่อนภาษีตามราคาหุ้นของกิจการณวันที่ใช้สิทธิ

68ข. ในทำนองเดียวกับต้นทุนวิจัยที่กล่าวไว้ในย่อหน้าที่ 9 และ 26.2 ผลแตกต่างระหว่างฐานภาษีของค่าตอบแทนพนักงานจนถึงปัจจุบัน (คือจำนวนที่หน่วยงานจัดเก็บภาษีจะอนุญาตให้หักได้ในอนาคต) และมูลค่าตามบัญชีที่เท่ากับศูนย์เป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีถ้าไม่สามารถหาจำนวนที่หน่วยงานจัดเก็บภาษีจะอนุญาตให้หักได้ในอนาคต ณ สิ้นงวดกิจการต้องประมาณ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ณ สิ้นงวด ตัวอย่างเช่น ถ้าจำนวนที่หน่วยงานภาษีอนุญาตให้หักได้ในอนาคตขึ้นอยู่กับราคาหุ้น

ของกิจการณวันที่ในอนาคตผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีควรพิจารณาจากราคาหุ้นของกิจการ ณ วันสิ้นงวด

- 68ค. ตามที่กล่าวในย่อหน้าที่ 68ก.จำนวนที่ใช้หักภาษีเงินได้ (หรือประมาณการจำนวนที่ใช้หักภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งคำนวณโดยวิธีการในย่อหน้าที่ 68ข) อาจแตกต่างจากค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนสะสมที่เกี่ยวข้องย่อหน้าที่ 58 ระบุให้กิจการต้องรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายและนำไปรวมคำนวณกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดยกเว้นภาษีเงินได้ที่เกิดจาก (1) รายการหรือเหตุการณ์ที่กิจการรับรู้นอกกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างกันหรือ (2) การรวมธุรกิจหากจำนวนที่ใช้หักภาษี (หรือประมาณการจำนวนที่ใช้หักภาษีในอนาคต) สูงกว่าค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนสะสมที่เกี่ยวข้องซึ่งชี้ให้เห็นว่าจำนวนที่ใช้หักภาษีไม่ได้เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนเพียงอย่างเดียวแต่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวกับทุนด้วยในสถานการณ์เช่นนี้ส่วนเกินของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันหรือภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องจะถูกรับรู้ตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

การแสดงรายการ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้และหนี้สินภาษีเงินได้

69. ย่อนี้ไม่ใช่
70. ย่อนี้ไม่ใช่

การหักกลบ

71. กิจการจะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันไปหักกลบกับรายการหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันได้ก็ต่อเมื่อ

71.1 กิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการนำสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาหักกลบกัน และ

71.2 กิจการตั้งใจจะจ่ายชำระรายการดังกล่าวด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

72. ถึงแม้ว่ากิจการจะรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันแยกจากกันกิจการสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงินโดยอาศัยหลักเกณฑ์ในทำนองเดียวกันกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง

การแสดงรายการสำหรับเรื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) กิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันได้หากรายการทั้งสองเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่จัดเก็บโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกันและหน่วยงานนั้นอนุญาตให้กิจการจ่ายชำระหรือรับคืนภาษีด้วยจำนวนสุทธิจำนวนเดียวได้

73. ในงบการเงินรวมกิจการจะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันของกิจการหนึ่งในกลุ่มกิจการไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันของอีกกิจการหนึ่งในกลุ่มกิจการได้ก็ต่อเมื่อกิจการทั้งสองมีสิทธิตามกฎหมายที่จะจ่ายชำระหรือรับคืนภาษีด้วยจำนวนสุทธิจำนวนเดียวได้และทั้งสองกิจการตั้งใจที่จะจ่ายชำระหรือรับคืนภาษีด้วยจำนวนสุทธิจำนวนเดียวและทั้งสองกิจการตั้งใจจะรับชำระสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน
74. กิจการสามารถนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อ
- 74.1 กิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและ
- 74.2 ทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันโดยการเรียกเก็บเป็นไปตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้
- 74.2.1 หน่วยภาษีเดียวกัน
- 74.2.2 หน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกันในงวดอนาคตแต่ละงวดกิจการคาดว่าจะจ่ายหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือรับชำระสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ
75. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของหน่วยภาษีเดียวกันก็ต่อเมื่อทั้งสองรายการนี้เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่จัดเก็บโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันและกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเป็นในการจัดทำรายละเอียดตารางเวลาของการกลับรายการของความแตกต่างชั่วคราวแต่ละรายการ
76. ในบางสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้นกิจการอาจจะมีสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบหนี้สินและมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีด้วยยอดสุทธิได้เฉพาะในบางงวดบัญชีเท่านั้นในกรณีเช่นนี้

กิจการต้องจัดทำรายละเอียดตารางเวลาที่เชื่อถือได้เพื่อแสดงว่าหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของหน่วยภาษีหนึ่งจะส่งผลให้ต้องจ่ายภาษีเพิ่มขึ้นในงวดเดียวกันกับที่สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของอีกหน่วยภาษีหนึ่งส่งผลให้หน่วยภาษีที่สองจ่ายภาษีลดลง

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติ

77. กิจการต้องแสดงรายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติของกิจการไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- 77ก. ถ้ากิจการแสดงส่วนประกอบของกำไรหรือขาดทุนในงบเฉพาะกำไรขาดทุนตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 81 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการนำเสนองบการเงินกิจการต้องแสดงค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติในงบเฉพาะกำไรขาดทุนนั้นผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้ต่างประเทศรอการตัดบัญชี
78. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2552) เรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (เมื่อมีการประกาศใช้) กำหนดให้กิจการต้องรับรู้ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนบางประเภทเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายแต่ไม่ได้ระบุว่าผลต่างดังกล่าวจะต้องแสดงไว้ส่วนใดของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จดังนั้นเมื่อกิจการรับรู้ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้ต่างประเทศรอการตัดบัญชีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จกิจการอาจจัดประเภทของผลต่างนั้นเป็นค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหากพิจารณาแล้วเห็นว่าการแสดงข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินมากที่สุด

การเปิดเผยข้อมูล

79. กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกกัน
80. ส่วนประกอบของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้อาจประกอบด้วย
- 80.1 ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน
- 80.2 รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน

- 80.3 ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นหรือที่กลับรายการ
- 80.4 ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีหรือการจัดเก็บภาษีตามกฎหมายภาษีอากรใหม่
- 80.5 จำนวนผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากขาดทุนทางภาษีเครดิตภาษีหรือผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนแต่กิจการนำมาใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน
- 80.6 จำนวนผลประโยชน์จากขาดทุนทางภาษีเครดิตภาษีหรือผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนแต่กิจการนำมาใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
- 80.7 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากการปรับลดมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 56 หรือการกลับรายการของการปรับลดมูลค่าดังกล่าวในงวดก่อนและ
- 80.8 ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการแก้ไขข้อผิดพลาดที่สำคัญซึ่งรวมในกำไรหรือขาดทุนเนื่องจากไม่สามารถนำไปปรับปรุงย้อนหลังได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่องนโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- 81. กิจการต้องเปิดเผยรายการดังต่อไปนี้แยกจากกัน**
- 81.1 จำนวนรวมของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น**
- 81.1ก จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ดูย่อหน้าที่ 62 และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่องการนำเสนองบการเงิน)
- 81.2 ย่อหน้านี้ไม่ใช่
- 81.3 คำอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้กับกำไรทางบัญชีโดยนำเสนอในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสองรูปแบบดังต่อไปนี้**
- 81.3.1 การกระขยอระหว่างค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางภาษีกับอัตราภาษีที่ใช้โดยเปิดเผยเกณฑ์การคำนวณอัตราภาษีที่ใช้หรือ
- 81.3.2 การกระขยอระหว่างอัตราภาษีที่แท้จริงล้วนแล้วกับอัตราภาษีที่ใช้โดยเปิดเผยเกณฑ์การคำนวณอัตราภาษีที่ใช้
- 81.4 คำอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีที่ใช้เปรียบเทียบกับงวดบัญชีก่อน

- 81.5 จำนวนและวันสิ้นสุดประโยชน์ (ถ้ามี) ของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้และเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในกรณีที่กิจการไม่ได้รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไว้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน
- 81.6 จำนวนรวมของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้าในกรณีที่กิจการไม่ได้รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ดูย่อหน้าที่ 39)
- 81.7 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลแตกต่างชั่วคราวแต่ละประเภทขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้แต่ละประเภทและเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้แต่ละประเภท
- 81.7.1 จำนวนของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่กิจการรับรู้ในงบแสดงฐานะทางการเงินสำหรับงวดที่นำเสนอแต่ละงวด
- 81.7.2 จำนวนของรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่กิจการรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนหากจำนวนดังกล่าวไม่ปรากฏเด่นชัดในรายการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าที่รับรู้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน
- 81.8 ในกรณีการดำเนินการที่ยกเลิกกิจการต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับรายการดังนี้
- 81.8.1 กำไรหรือขาดทุนจากการยกเลิกและ
- 81.8.2 กำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติของการดำเนินงานที่ยกเลิกสำหรับงวดโดยเปรียบเทียบกับงวดก่อนที่กิจการนำเสนอแต่ละงวด
- 81.9 จำนวนภาษีเงินได้ของเงินปันผลที่กิจการเสนอจ่ายหรือประกาศจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นของกิจการก่อนวันที่อนุมัติให้ออกงบการเงินแต่กิจการไม่ได้รับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงิน
- 81.10 ถ้าการรวมธุรกิจเป็นสาเหตุให้ผู้ซื้อมีการเปลี่ยนแปลงการรับรู้สำหรับสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก่อนการซื้อธุรกิจ (ดูย่อหน้าที่ 67) ให้เปิดเผยมูลค่าของการเปลี่ยนแปลงและ
- 81.11 ถ้าผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในการรวมธุรกิจไม่ได้รับรู้วันที่ซื้อธุรกิจแต่รับรู้ภายหลังจากวันที่ซื้อธุรกิจ (ดูย่อหน้าที่ 68) ให้อธิบายเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่เป็นเหตุให้ต้องรับรู้ผลประโยชน์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
82. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหลักฐานที่ใช้สนับสนุนการรับรู้สินทรัพย์นั้นเมื่อ

- 82.1 การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีขึ้นอยู่กับจำนวนของกำไรทางภาษีในอนาคตที่สูงกว่าจำนวนกำไรที่เกิดจากการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีที่กิจการมีอยู่
- 82.2 กิจการประเมินภาวะขาดทุนทั้งในงวดปัจจุบันและงวดก่อนกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นเกี่ยวข้อง
- 82ก. ในสถานการณ์ตามที่ได้อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 52ก. กิจการต้องเปิดเผยลักษณะของผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นนอกจากนี้กิจการยังต้องเปิดเผยจำนวนของผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นและสามารถประมาณได้และต้องระบุข้อเท็จจริงที่ว่าผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่กิจการไม่สามารถประมาณได้ในทางปฏิบัติ
83. ย่อหน้านี้ไม่ใช่
84. การเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 81.3 ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้กับกำไรทางบัญชีว่ามีความผิดปกติหรือไม่และทราบปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวในอนาคตทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้กับกำไรทางบัญชีอาจกระทบจากปัจจัยต่างๆ เช่น รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำไปหักในการคำนวณกำไร (หรือขาดทุน) ทางภาษีผลกระทบจากผลขาดทุนทางภาษีและผลกระทบจากอัตราภาษีต่างประเทศเป็นต้น
85. ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้กับกำไรทางบัญชี กิจการต้องใช้อัตราภาษีที่ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงินโดยทั่วไปอัตราภาษีดังกล่าวคืออัตราภาษีในประเทศที่กิจการมีถิ่นที่อยู่ซึ่งเป็นผลรวมของอัตราภาษีระดับประเทศและอัตราภาษีระดับท้องถิ่นคำนวณจากกำไร (หรือขาดทุน) ทางภาษีในระดับเดียวกันอย่างไรก็ตามสำหรับกิจการที่ดำเนินงานในหลายประเทศอาจเป็นการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากกว่าหากกิจการรวมรายการกระทบยอดของแต่ละรายการที่ใช้อัตราภาษีในประเทศที่กิจการดำเนินอยู่เข้าด้วยกันตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่าการเลือกอัตราภาษีที่ใช้จะส่งผลกระทบต่อการกระทบยอดที่นำเสนอ

ตัวอย่างการกระทบยอดเป็นอัตราภาษีในประเทศ

	ปี 25X1	ปี 25X2
กำไรทางบัญชี	<u>2,500</u>	<u>3,000</u>
อัตราภาษีในประเทศ (30%)	750	900
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายภาษีหักภาษีไม่ได้	60	30
ผลกระทบของอัตราภาษีที่ต่ำกว่าของประเทศข	<u>(50)</u>	<u>(150)</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>760</u>	<u>780</u>
ตัวอย่างต่อไปเป็นตัวอย่างการกระทบยอดซึ่งจัดทำโดยการรวมรายการกระทบยอดที่แยกตามอัตราภาษีในประเทศที่กิจการดำเนินอยู่แต่ละประเทศเมื่อใช้วิธีการนี้ผลกระทบของผลต่างระหว่างอัตราภาษีในประเทศที่กิจการตั้งอยู่กับอัตราภาษีในประเทศอื่นจะไม่แยกแสดงรายการในการกระทบยอดกิจการอาจต้องพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในเรื่องอัตราภาษีและกำไรของกิจการในแต่ละประเทศเพื่อใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงในอัตราภาษีที่ใช้ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 81.4		
กำไรทางบัญชี	<u>2,500</u>	<u>3,000</u>
ภาษีที่คำนวณตามอัตราภาษีคูณกับกำไรที่เกิดขึ้นในประเทศที่เกี่ยวข้อง	700	750
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายภาษีหักภาษีไม่ได้	<u>60</u>	<u>30</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>760</u>	<u>780</u>

86. อัตราภาษีที่แท้จริงถัวเฉลี่ยคือค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้หารด้วยกำไรทางบัญชี
87. ในทางปฏิบัติกิจการมักไม่สามารถคำนวณหาจำนวนของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ซึ่งเกิดขึ้นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า(ดูย่อหน้าที่ 39) ดังนั้นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงกำหนดให้กิจการเปิดเผยจำนวนรวมของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องเปิดเผยจำนวนหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีอย่างไรก็ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยมูลค่าของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่รับรู้เนื่องจากอาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์มากขึ้น
- 87ก. ย่อหน้าที่ 82ก.กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นโดยกิจการต้องเปิดเผยลักษณะสำคัญของระบบภาษีเงินได้และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาษีเงินได้จากการจ่ายเงินปันผล

- 87ข. ในบางครั้งกิจการไม่สามารถคำนวณหาจำนวนรวมของภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เช่นในกรณีที่กิจการมีบริษัทย่อยในต่างประเทศจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในกรณีดังกล่าวกิจการอาจสามารถประมาณมูลค่าบางส่วนได้โดยง่ายเช่นในกลุ่มบริษัทรวมบริษัทใหญ่และบริษัทย่อยบางบริษัทอาจจ่ายภาษีเงินได้สำหรับกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรรในอัตราที่สูงกว่าปกติและทราบจำนวนของภาษีเงินได้ที่จะได้รับคืนเมื่อมีการจ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสมรวมในอนาคตในกรณีนี้กิจการต้องเปิดเผยจำนวนภาษีที่จะได้รับคืนและกิจการต้องเปิดเผยด้วยว่ากิจการมีผลกระทบภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นแต่ยังไม่สามารถประมาณได้และในงบการเงินเฉพาะของบริษัทใหญ่ (ถ้ามี) กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับกำไรสะสมของบริษัทใหญ่
- 87ค. กิจการที่ต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 82ก. อาจต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยสาขาและบริษัทร่วมหรือส่วนได้เสียในการร่วมค้าด้วยในกรณีนี้กิจการต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวในการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 82ก. เช่นกิจการอาจต้องเปิดเผยมูลค่ารวมของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยในกรณีที่กิจการไม่ได้รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ดูย่อหน้าที่ 81.6) หากกิจการไม่สามารถคำนวณมูลค่าของหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่รับรู้ได้ (ดูย่อหน้าที่ 87) กิจการอาจมีผลกระทบภาษีเงินได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายเงินปันผลที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยต่างๆเหล่านั้นที่กิจการไม่สามารถประเมินได้
88. กิจการต้องเปิดเผยหนี้สินและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2552) เรื่องประมาณการหนี้สินหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้นเช่นหนี้สินและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาทระหว่างกิจการกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่ยังไม่ยุติในทำนองเดียวกันหากมีการเปลี่ยนแปลงอัตรากำไรหรือกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้หรือประกาศใช้ภายหลังงวดที่รายงานกิจการต้องเปิดเผยผลกระทบที่สำคัญที่มีต่อสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้สำหรับงวดและสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี(ดูมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2552) เรื่องเหตุการณ์ภายหลังงวดที่รายงาน)

วันที่ปฏิบัติ

89. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวอริสรา กำจัดภัย
วัน เดือน ปีเกิด	26 ตุลาคม 2525
ประวัติการศึกษา	2538 – 2544 ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2544 – 2548 ระดับปริญญาตรีสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	2548 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2549 – 2550 บริษัท สำนักงานสอบบัญชีเอ็นทส์ แอนด์ ยัง จำกัด 2550 – 2552 สำนักงานตรวจสอบบัญชีไทยออคิดเตอร์กรุ๊ป 2553 – ปัจจุบัน บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved